

зокрема, засідання гуртка любителів літератури, організовані для батьків, можуть стати фактором придбання школярами досвіду соціальної дії.

Список використаних джерел

1. Вимоги та поради щодо організації та проведення сучасного заняття в гуртках [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.baryshivka-mriya.edukit.kiev.ua/>
2. Селевко, Г. Компетентности и их классификация / Г. Селевко // Народное образование. – 2004. – № 4. – С. 138 –143.

СЕНЬКОВИЧ Н.В.,

ТОВКАНЕЦЬ Г. В.,

Мукачівський державний університет, Україна

ТВОРЧІ ЗАВДАННЯ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Метою навчання учнів початкових класів є розвиток особистості учня, розкриття його здібностей і талантів. У контексті освітніх реалій сьогодення ця мета конкретизується як підготовка дітей до життя, розвиток їх інтелектуальних та творчих здібностей, опанування нових знань, актуалізація пізнавальної діяльності молодшого школяра.

Застосування розвивальних творчих вправ залучає учнів не тільки відтворювати набуті знання, вміння й навички, але й сприяє головним чином розвитку пізнавальної активності, творчих здібностей та формує компетентності учнів.

Центральним аспектом цього процесу є розвиток творчого мислення школяра, зокрема під час роботи над розвивальними творчими вправами, що задовольняє низку вимог:

– реалізує пізнавальну потребу молодшого школяра, що ґрунтується на природних інстинктивних реакціях – «дослідницькій» та «ігровій», потребу у враженнях, спілкуванні, самореалізації та самоактуалізації;

– втілює єдність змістовного, почуттєво-емоційного та операційного в пізнавальній діяльності;

– відповідає основним критеріям: понятійності, самостійності, гнучкості, ігровій комбінаторності;

– орієнтує не на результат, а на спосіб дії [3].

Роботу над розвивальними творчими вправами здійснюють поетапно за допомогою дослідницьких, ігрових, творчо-прикладних дій, під час яких розвиваються та поєднуються операційне та образно-асоціативне види мислення[5]. Такі завдання є системою, що дає змогу сформувати і розвинути всю різноманітність інтелектуальної й творчої діяльності учнів та забезпечити перехід від репродуктивних, формально-логічних дій до творчих. Розвивальні творчі вправи спрямовані на розвиток фонематичного слуху, мнемонічних процесів (пам'яті), уваги, творчої уяви, мислення, мовлення, комунікативних здібностей [1].

Застосування різноманітних ігрових ситуацій, ігрових прийомів гарантує стійкий інтерес, розкутість у поведінці, вміння формулювати і доводити власні думки. Високий рівень сформованості таких розумових операцій як аналіз, синтез, порівняння є підґрунтям повноцінної розумової діяльності, яка спрямована на творче засвоєння і перетворення матеріалу [2; 3; 4]. Закцентуємо увагу на деяких:

«Максимілізація». Завдання: уявно збільшити в предметах будь-які його частини, аргументуючи свій вибір. Наприклад: книга з довгими сторінками, щоб помістилось більше казок та ілюстрацій; їжак з довгими голками, щоб краще захищатися; кішка з великими вухами, щоб краще чути мишку і т.д.

«Мініатюризація». Завдання: уявно звужити, стиснути предмети, пояснити потребу в запропонованих діях. Наприклад: зменшити ніч, щоб більше гратися; звужити вулиці, щоб друзі жили поряд; стиснути дорогу, щоб швидше доїхати і т.д.

«Універсалізація». Завдання: придумати невластиві предметам елементи, частини, ознаки та їх незвичайне використання. Наприклад: Колобок–глобус, щоб вивчати країни та гратися в гри; Вікна будинку – очі, двері – рот, дах – капелюх, а сам будинок – добрий чарівник; будинок, який міг би бути готелем для мурашок (чим його наповнити?); Дід Мороз в спортивному костюмі, щоб міг бігати і гратися з дітьми на майданчику;

«Казка заблукала». Завдання: створити нову казку з використанням сюжетів відомих та вигаданих казок. Наприклад: посадив дід ріпку... стали тягнути, а бабуся відмовилася допомагати. Який казковий персонаж може прийти на допомогу? Яких ще героїв запросять на святковий обід?

«Перетворись і привітайся». Завдання: уявіть, що ви перетворилися на заданого казкового героя (веселу мишку, лінивого кота, кумедного ведмедика, смішного зайченя, слоненя тощо). Привітайтеся зі своїми друзями так: – Доброго дня, малята! – відповідно змінюючи тембр, темп, динаміку голосу тощо, але неодмінно усміхаючись доброзичливо та привітно.

«Спілкуємось жестами». Завдання: показати жестами й імітаційними рухами, які будуть доречні в заданій комунікативній ситуації: привітайся з приятелем; попрощайся з вчителем; набери номер телефону; покажи кивком голови, що ти не знаєш відповіді.

Отже, розвивальні творчі вправи в початкових класах, за систематичного їх використання і правильної організації, спонукають дитину до мовленнєвої діяльності, заохочують до роздумів, уважного ставлення до вимовленого слова, виконання творчих завдань, пробуджує віру у власні сили і творчі можливості [4].

Місце розвивальних та творчих вправ у структурі уроку залежить від багатьох чинників: рівня підготовки учнів, дидактичної мети, характеру навчального матеріалу, часу, відведеного на вивчення теми.

Використовуючи розвивальні творчі вправи, потрібно дотримуватися таких вимог: цілеспрямованість застосування; підпорядкованість тематиці, навчально-виховній меті уроку; відповідальність дитячому світогляду, віковим та індивідуальним особливостям; різноманітність форм організації навчальної праці учнів (індивідуальні, групові, колективні); нерозривний зв'язок з іншими формами та методами роботи [2].

Розвивальні творчі вправи мають велике значення для розвитку мовлення і мислення учнів щодо активізації та збагачення їх словникового запасу, прищеплення інтересу до навчання.

Список використаних джерел

1. Барташнікова І.А., Барташніков О.О. Розвиток наочно-образного та логічного мислення. Тернопіль: Богдан, 1998.
2. Косоротова Ю. Розвивайте мовленнєву творчість дітей. *Обдарована дитина*. 2000. №3. С.27.
3. Розвиток творчої обдарованості дітей шкільного віку. *Шкільний психолог*. 2001. № 11. С. 7.
4. Цуркан Н. Розвиток творчої особистості молодшого школяра в умовах модернізації початкової освіти. *Початкова школа*. 2017. № 3. С. 57 – 59.

СИЛАДІЙ В.В.,
Мукачівський державний університет, Україна

ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ УЧНІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ І ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Іншомовна освіта є багатоаспектним феноменом, сутність якого розкривається в кількох площинах. В історико-культурному плані іншомовна освіта належить до базових архетипів європейської культури і найтісніше пов'язані з релігійним просвітництвом. Як освітній феномен іншомовна підготовка виступає однією з підсистем національної освітньої системи, метою якої є навчання і виховання учнів змістом і засобами іноземної мови, які надають позитивний вплив на їх культурне збагачення і творчий розвиток. Виховний аспект іншомовної освіти спрямований на духовне вдосконалення учнів загальної середньої школи на базі діалогу іншої культури і рідної.

В останні роки в європейській іншомовній освіті основними тенденціями є: паралельне вивчення мови і культури, мовний плюралізм, професійно-орієнтоване навчання іноземних мов, прагматична, комунікативна спрямованість вивчення іноземних мов. Оскільки затребуваними навичками в ХХІ століття, які будуть впливати на успішність навчання, є комунікативна компетентність, робота в команді, постійний розвиток, критичне мислення, пошук відповідей і рішень, інформаційна культура, то основною метою іншомовної освіти визначається розвиток мислення, духовності, формування висококультурної особистості учнів.

В силу зміни технологічної основи виробництва затребуваними стають компетенції ХХІ століття, серед яких – комплекси навичок критичного мислення і комунікації, що полягають у наступному:

а) ефективно аналізувати і оцінювати експериментальні дані, судження, затвердження та переконання; аналізувати і оцінювати найбільш важливі альтернативні точки зору; синтезувати і встановлювати зв'язки між даними і аргументами; вирішувати різного роду завдання, використовуючи і традиційні і інноваційні способи;

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>